

**Vilniaus universiteto profesorių emeritų klubo susirinkimo,
įvykusio 2024 m. lapkričio 13 d.,**

PROTOKOLAS

Pirmininkas – VU PEK prezidentas profesorius emeritas Vaidutis Kučinskas

Sekretorius – VU PEK valdybos narys profesorius emeritas Valdas Stanislovas Laurinavičius

Dalyvauja: 26 VU PEK nariai ir VU rektorius akademikas profesorius Rimvydas Petrauskas

Darbotvarkė:

1. Susitikimas su VU Rektoriumi.
2. Diskusijos.
3. Einamieji reikalai.

1. Susirinkimą pradėjęs VU PEK prezidentas V. Kučinskas pristatė Rektoriui PEK veiklą 2023–2024 m. Buvo akcentuota PEK narių mokslinė veikla ir išleistos monografijos. Pažymėta sutartis su VILNIUS TECH profesorių emeritų klubu dėl bendrų veiklų. Jau numatytas (2024-12-04) bendras abiejų klubų narių susitikimas, skirtas dirbtinio intelekto problemoms aptarti. PEK prezidentas padėkojo Rektoriui, prorektoriams, VU kancleriui ir kitiems VU administracijos darbuotojams už šiltą bendradarbiavimą.

Prof. R. Petrauskas nušvietė svarbiausius VU gyvenimo momentus. Tai: Medicinos mokslo centro atidarymas; Chemijos ir geomokslų fakulteto statyba bei Matematikos ir informatikos fakulteto Saulėtekyje projektas; naujas pastatas Islandijos gatvėje (skirtas pedagogikai ir HSM); papildomas sveikatos draudimas darbuotojams. Pasidžiaugė pasiekimais moksle ir studijose: nauji 4 kompetencijų centrai ir misijų projektas; 2 nauji ERC grantai; sėkmingas vietinis ir tarptautinis priėmimas. Priminė reikšmingus įvykius: Lietuvos sezono Prancūzijoje atidarymas ir VU sutartis su Sorbonos universitetu; vizitas ir konferencija Collège de France; moksliniai renginiai VU; garbės daktarų ceremonija trims užsienio mokslininkams; VU alumnų festivalis; fakultetų jubiliejai (Filosofijos ir Kauno); VU Fondas (Kazlauskų palikimas, Rūtos Grušnienės 100 tūkst. LDK tyrimams, Juozapavičių šeimos subfondas); STEAM centras; Darnaus vystymosi ir žaliajo universiteto programos patvirtinimas.

Nuotrauka: Ugnius Bagdonavičius

Rektorius aptarė nacionalinės mokslo politikos prioritetus: Nacionalinio susitarimo dėl švietimo – tęstinumas; investicijos į mokslą ir infrastruktūrą. Supažindino su planais plėtojant mokslą ir studijas: kompetencijų centrų plėtra; strateginės partnerystės su stipriais užsienio mokslo centrais; talentų ugdymas (doktorantūra, postdoktorantūra, studentų įtraukimas į mokslines veiklas); tarpkryptinės studijos ir tarptautinių studentų skaičiaus didinimas.

Rektoriaus programoje svarbūs punktai: investicija į žmones; tyrėjų bazinio finansavimo modelis mokslinėms veikloms (įskaitant kūrybines atostogas); platesnis kofinansavimo principo taikymas strateginėms universitetinėms veikloms (administracinių ir finansinių resursų sutelkimas); tolesnis mokslo potencialo konsolidavimas apie Universitetą (institutai ir kt.); aktyvesnis dalyvavimas ugdymo politikoje; ekspertinė lyderystė Lietuvoje; Saulėtekio miestelio plėtra (įskaitant bendrabučius ir sporto centrą); tolesnis Universiteto atvėrimas visuomenei (nuo vaikų iki Trečiojo amžiaus universiteto).

Baigdamas Rektorius pakvietė prisidėti prie VU 450 metų jubiliejaus programos rengimo.

Nuotrauka: Ugnius Bagdonavičius

2. Toliau vyko diskusijos.

Prof. J. Kulys. Ar VU turi planą ypatingu atveju?

Rektorius. Dirbame keliomis kryptimis. Vyksta vertybių atranka, sudaromi sąrašai ir numatomos vietos joms.

Prof. D. Kaunas. VU visada buvo lyderis ginant nacionalines vertybes. Kas daroma dabar? Koks yra VU ir kultūros ryšys? Negalima palikti už ribų socialinius ir humanitarinius mokslus. Ką veikia Istorijos institutas ir kodėl jo matomumas visuomenėje menkas? Gal reikėtų konsoliduoti visą Lietuvos socialinių ir humanitarinių mokslų veiklą? Gal verta pakviesti naująją Vyriausybę ir Seimo komitetą bendram aptarimui?

Rektorius. Kiekviena mokslo kryptis specifiška. Universitete tikrai vyksta visko daug. Prezidentūroje per Konstitucijos dieną buvo pristatyti ir VU vykdomi socialinių bei humanitarinių mokslų tyrimai. Socialinių ir humanitarinių mokslų plėtrai sukurtas vienas kompetencijos centras ir gautas vienas misijų projektas.

Prof. V. Kučinskas. Nelabai aišku, koks yra katedros ir instituto santykis. Pavyzdžiui, medicinos institutai palaikomi tik iš fakulteto biudžeto. Lietuvos mokslo taryba nepalaiko institutų bazinio

finansavimo. Kokia yra VU bazinio finansavimo būklė? Ar institutai galės išgyventi, jei negaus LMT grantų?

Rektorius. Institutų steigimo tikslas buvo konsoliduoti kompetencijas. Bazinis finansavimas kryptims yra pagal surinktus balus. Lėšos padaliniais skiriamos pagal surinktus balus. Bet problemos kai kuriuose fakultetuose išlieka. Dabar konsolidacija vykdoma steigiant kompetencijos centrus. Tačiau dėl finansavimo modelio reikalinga konceptuali diskusija.

Prof. B. Stundžia. Dėl struktūrinės reformos. Ją reikia tęsti. Priėmimo tvarką reikia tobulinti. Reikėtų naujus studentus priimti ne į studijų programą, o į studijų kryptį, nes jauniems žmonėms dar sunku būna apsispręsti, kuo jie nori būti.

Antras klausimas – dėl Pervalkos poilsio bazės. Ten vienas pastatas yra užkonservuotas. Gal galima būtų jį panaudoti VU žmonių poilsiui?

Rektorius. Struktūrinės reformos – taip, sunkiai vyko, nes nebuvo konsensuso. Dėl priėmimo. Bakalauro studijos stiprinamos per platinamas gretutines studijas. Tačiau čia ne tiek Rektorius sprendimai, o daugiau programų komitetų darbas.

Dėl poilsio pastatų – planuojama padaryti juos veikiančius visus metus ir juose skirti rezidencijas mokslininkams.

Prof. V. Pšibilskis. Buvo planuojama, kai išsikels Medicinos fakultetas, ten padaryti VU muziejų. Gal galima būtų tam panaudoti VU kavinę?

Prof. D. Kaunas. Senos patalpos nelabai tiks. Reikia naujo pastato Saulėtekyje.

Rektorius. Saulėtekis tiktų, bet turistai į Saulėtekį nevažiuos. Tačiau fondų saugykla ten galėtų būti.

Prof. R. Motuza. VU padaliniai neturi tinkamo personalo atrinkti ir paruošti eksponavimui turimų muziejinių vertybių.

Rektorius. Pažanga yra pasiekta, bet reikia, kad padaliniai aktyviau prisidėtų prie muziejinės veiklos.

Prof. J. Kulys. Siūlau įsteigti darbo grupę (įtraukiant ir emeritus) VU 450 programai rengti.

Rektorius. Teikite pasiūlymus.

Prof. V. Kučinskas. Viena iš VU PEK numatomų veiklų kitais metais – prisidėti rengiant priemonių planą VU 450 programai.

Prezidentas V. Kučinskas padėkojo Rektoriui bei visiems dalyvavusiems šioje diskusijoje ir pakvietė bendrai nuotraukai.

Rektorius pakvietė dalyvauti metų užbaigimo ceremonijoje, kurioje bus inauguruoti keturi nauji VU profesoriai emeritai.

3. Prof. V. Kučinskas priminė visiems, kad nepamirštų užpildyti metinių veiklos anketų, ir informavo, kad kitas PEK narių susitikimas vyks gruodžio 4 d. kartu su VILNIUS TECH profesorių emeritų klubu. Bus kalbama apie dirbtinį intelektą. Ataskaitinis susirinkimas numatomas kitų metų sausio 30 d.

Pirmininkas

prof. V. Kučinskas

Sekretorius

prof. V.S. Laurinavičius